

STORE NORSKE SPITSBERGEN KULKOMPANI
AKTIESELSKAP

**BERETNING FOR
DRIFSAARET 1926-27**

ELLEVTE ÅRSBERETNING

FRA

STORE NORSKE SPITSBERGEN KULKOMPANI

AKTIESELSKAP

DRIFSAARET 1. JULI 1926—30. JUNI 1927.

OSLO

EMIL MOESTUE A/S BOKTRYKKERI

1927

REPRÆSENTANTSKAPET 1926-27:

ORDFØRER: Statsraad Kr. Lehmkuhl.
VICEORDFØRER: Bankier Viktor Plahte.

Doktor Cato Aall,
Konsul Joh. H. Andresen,
Ingeniør G. Hartmann,
Bankchef G. Kamstrup Hegge,
Skibsreder A. F. Klaveness,
Statsraad Kr. Lehmkuhl,
Overretssakfører Iver Lund,
Bankchef D. E. Martens,
Brukseier dr. Haavard Martinsen,
Kammerherre Haaken Mathiesen,
Direktør Per Mortenson,
Bankier Viktor Plahte,
Bankchef E. Skogstad,
Doktor H. Sommerfelt,
Direktør Th Thoresen.

SUPPLEANTER:

Overretssakfører Henrik Ameln,
Direktør Fr. Behrens,
Skibsreder Chr. Borch,
Doktor Staal Eggen,
Ingeniør Bjarne Nissen,
Statsraad G. Robertson.

STYRET 1926-27:

FORMAND: Advokat Carl Lundh.
VICEFORMAND: Generalkonsul Morten Lind.

Ingeniør Johan Anker,
Direktør C. W. Eger,
Skibsreder Jacob Kjøde,
Generalkonsul Morten Lind,
Advokat Carl Lundh,
Advokat Kristen Nygaard,
Grosserer Trygve Wettre.

SUPPLEANTER:

Advokat Jens P. Heyerdahl,
Generalkonsul Rudolf Olsen.

DIREKTØR:

Ingeniør Karl Bay.

DISPONENT:

Halfdan Jacobsen.

Styrets beretning for driftsaaret

1. juli 1926—30. juni 1927.

HERVED fremlægges aarsberetning for 11te driftsaar fra 1. juli 1926 til 30. juni 1927 tillike med reviderte regnskaper, avsluttet pr. 30. juni 1927. —

GRUBEDRIFTEN. Perioden omfatter selskapets 5te ordinære driftsaar.

Den lønnede arbeidsstyrke ved gruberne paa Spitsbergen har utgjort ialt 456 personer. Desuten har der overvintret 77 kvinder og barn, saaledes at det samlede belæg var 533 personer. Arbeidsforholdene har været gode, likesaa tilgangen paa øvede folk.

Produktionen har i driftsaaret utgjort: 207743.08 tons. Gruben ligger fremdeles godt an.

SKIBNING OG KULSALG. Som det vil fremgaa av forrige aarsberetning utgjorde kulbeholdningen ved driftsaarets begyndelse 1. juli 1926:..... 45701.99 tons
Lægges hertil driftsaarets produktion: ..... 207743.08 tons
med fradrag av forbruket paa Spitsbergen ..... 6892.05 »
200851.03 »

faaes tilsammen ..... 246553.02 tons

Av dette kvantum blev skibet:

Under sidste del av sommersesongen 1926—1. juli—17. november 119300.69 tons

og under første del av sommersesongen 1927 —14. juni—30 juni 24917.45 »

144218.14 »

hvorefter lagerbeholdningen pr. 30. juni 1927 utgjorde ..... 102334.88 tons

Skibningen i 1926 blev avsluttet den 17. novbr. efter at ha paagaat i ca. 6 maaneder. Aaret i forveien sluttet den den 27. okt. Iaar begyndte skibningen paa grund av fjordisens sene opgang først den 14. juni. Isforholdene har forøvrig under skibningssesongen været meget gode og sesongen avsluttedes den 27. okt. — Der var da skibet 191000 tons. De sidste aars erfaringer har godtgjort, at man under gunstige isforhold i ethvert fald kan fortsætte skibningen til oktober maanedes utgang. —

Av det iaar skibede kvantum er vel 100000 tons levert til Norges Statsbaner. Forøvrig er der som vanlig solgt av kullene til Nord-Norge og Bergen, idet man dog har maattet lagre ca. 30000 tons, fordelt paa 7 kommissionslagre paa strækningen Hammerfest—Bergen. Vanskeligheten ved at faa avsat hele skibningskvantumet maa dels tilskrives den økede produktion og dels mindre omsætning, særlig i Nord-Norge. —

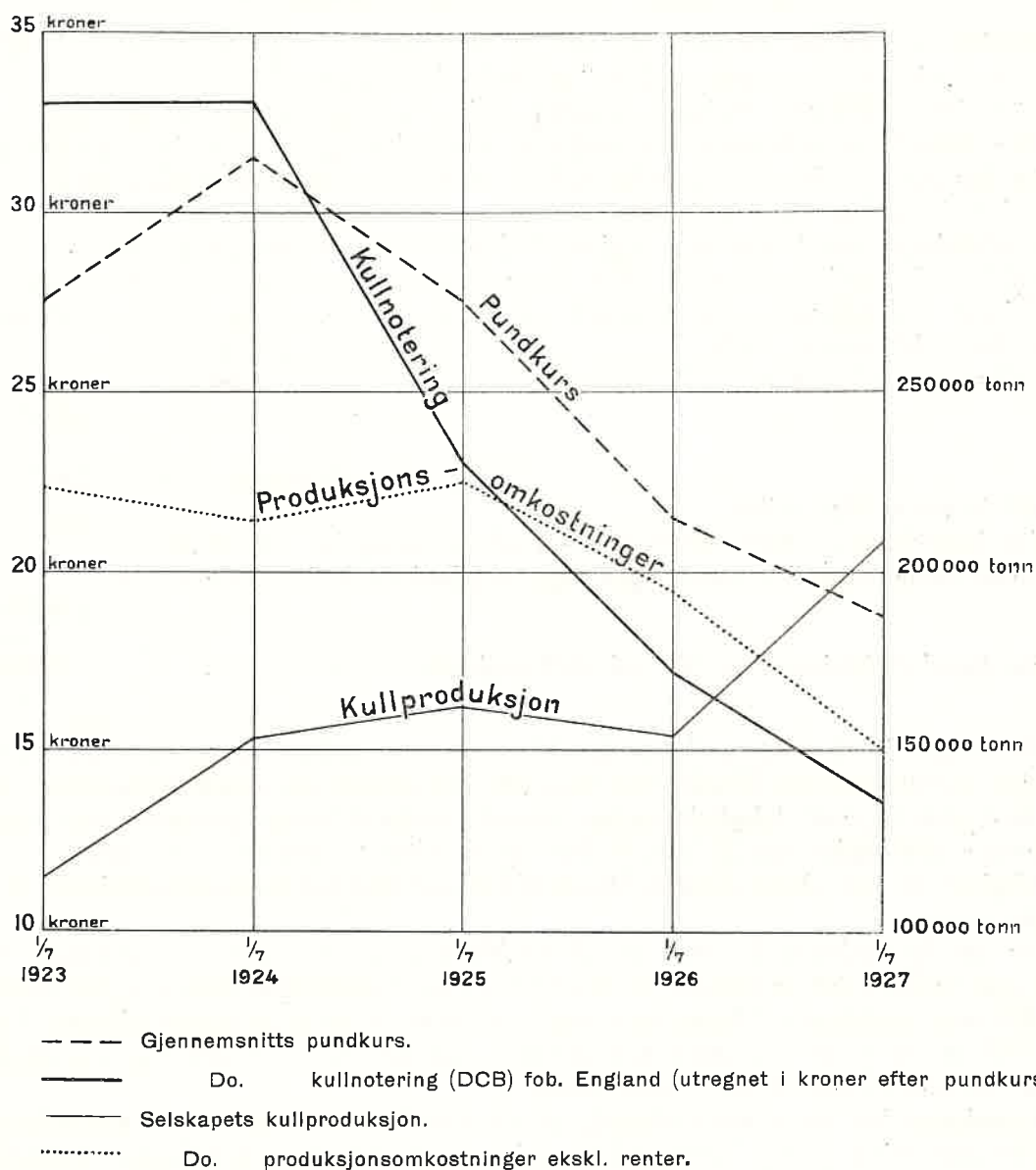
Kulpriserne har været jevnt faldende under skibningssesongen og stod paa et lavmaal ved sesongens avslutning, endog lavere end før krigen. — Ser man paa kulpriserne i England, f. eks. paa de engelske østkystkul D.C.B., er prisen paa disse i de sidste 4 aar fra $\frac{1}{7}$ —23 til $\frac{1}{7}$ —27 faldt fra gjennemsnitlig for aaret 1923 24.— sh. til gjennemsnitlig for aaret 1927 14 sh. 6 d. fob. —

I forbindelse med den lavere pris paa de konkurrerende markeder har kronens stigning i de sidste tre aar sterkt medvirket til at selskapet har maattet nøie sig med stadig lavere priser. Bevægelsen paa kulmarkedet og valutamarkedet er grafisk fremstillet i omstaaende tabel, hvori ogsaa er indtat kurverne for selskapets produktion og produktionsomkostninger i de sidste 5 aar. —

For indeværende driftsaar regner man med nogen økning i produktionen samtidig som produktionsomkostningerne vil forminskes, idet der ved tarifoverenskomst, gjældende fra 1. okt. iaar er opnaadd en ny lønsreduktion og der desuten er foretat andre reduktioner og besparelser. —

Paa den anden side har Norges overtagelse av Svalbard medført at Selskaperne paa Spitsbergen herefter vil ha at svare foruten den saakaldte Svalbardskat ogsaa en eksportavgift til Staten av den del av produktionen som avskibes. —

Med de nuværende lave priser er der flere gruber, særlig i England, som har maattet stanse produktionen paa grund av for stort tap ved driften. Av foreliggende beretninger fremgaar det, at de fleste europæiske gruber, som ikke i en eller anden form har statsstøtte, gaar med tap. —

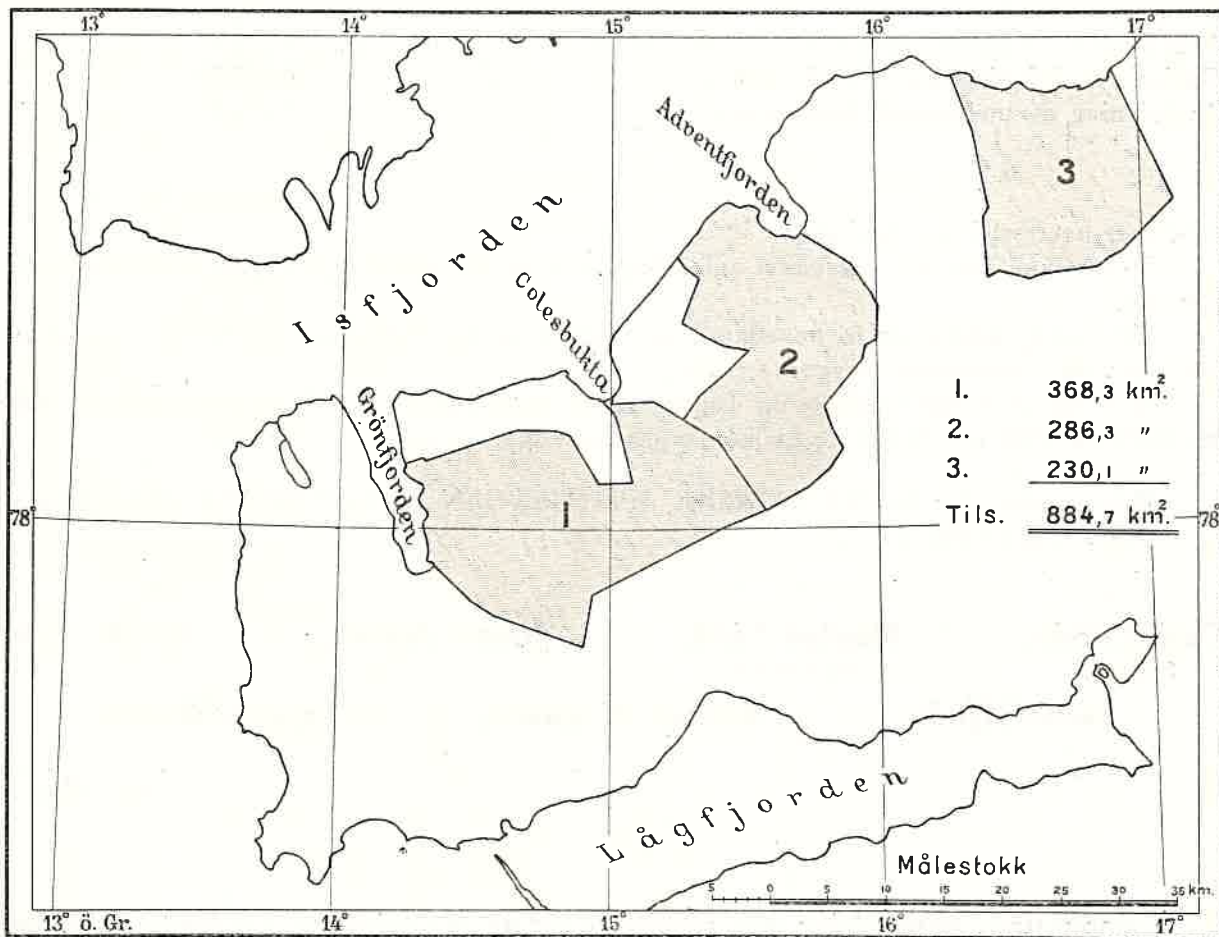
ANLÆGSARBEIDET. Dette var som nævnt i forrige aarsberetning allerede da i alt væsentlig fuldført efter planen. Iaar er der derfor paa anlægskonti kun medgaat kr. 18723.34, idet grubens opfaring i driftsaaret som det vil sees av omstaaende Gevinst- og Tapskonto er avskrevet med kr. 88284.51. —

I GRØNFJORDEN. (Green Harbour), har der været uforandret vagthold og tilsyn med selskapets felt og anlæg. —

HARSTAD. Selskapets avdelingskontor har været drevet som i de tidligere aar, idet man dog har fundet at kunne sløife kontorchefstillingen ved dette kontor.

EIENDOMSFORHOLDENE. De i forrige aarsberetning nævnte foreløbige overenskomster med konkurrerende okkupanter er blit effektive derved, at Staten har trukket sine indsigelser mot Store Norskes okkupationer tilbage og indgaat en overenskomst med selskapet.

I henhold til de saaledes trufne overenskomster har den efter traktaten beskikkede Spitsbergen-kommissær godkjendt selskapets tilbakeværende krav, saaledes at man i nær fremtid kan vente at faa utstedt de i traktaten foreskrevne hjemmelsdokumenter paa felterne. Selskapets eiendomme paa Spitsbergen findes angit paa nedenstaaende kartskisse.

De er regnet fra syd:

- 1) GRØNFJORDFELTET. (M.nr. 18, L.nr. 1, Grøndal). Av de oprindelige anneksjoner har man frafaldt området paa vestsiden av Grønfjorden, hvor der efter erklæring fra de statsunderstøttede Svalbard-ekspeditioner ikke foreligger drivverdige forekomster av nogen art. Likeledes har man frafaldt et mindre areal ved Colesbugten, hvilket areal utgjør en mindre del av et av et Stavangerselskap i sin tid annektert område, som i sin helhet var omtvistet.
- 2) ADVENTFJORDFELTET. (M.nr. 22, L.nr. 1, Longyeardal). Ved overenskomst med det russisk-engliske selskap Anglo-Russian Grumant Co. er dette selskap anerkjendt som eier av et felt, som strækker sig fra Colesbugten i syd langs Isfjorden og til noget forbi Lille Bjørndalen i nord. Paa østsiden er Adventfjord-feltet blit begrenset mot det av Staten ved overenskomst med A/S Svalbard overtagne felt omtrent efter en linje, som

Store Norske for flere aar siden hadde tilbudt A/S Svalbard til ordning av de mellem selskaperne bestaaende grænsetvistigheter.

- 3) SASSENBUGTFELTET. (M.nr. 25, L.nr. 1, Saksedal). Da der her ikke fandtes konkurrerende okkupanter, er dette felt i sin helhet tilkjendt selskapet.

Av Gevinst- og Tapskonto vil det fremgaa at driftsoverskuddet iaar har utgjort

	kr. 82 225.21
som tillagt saldo fra forrige aar	» 30 068.86
	<hr/>
	tilsammen kr. 112 294.07

er anvendt saaledes:

Avskrivning av aarets utgifter til grubens opfaring	kr. 88 284.51
Ordinær avskrivning paa d/s «Forsete»	» 10 060.78
Avskrivning av utestaaende fordringer	» 1 175.45
	<hr/>
	» 99 520.74
	<hr/>
	Resten kr. 12 773.33

foreslaaes overført i ny regning.

Heller ikke iaar har der været anledning til at foreta avskrivninger paa selskapets øvrige eiendele.

Gjelden til selskapets to hovedkreditorer Staten og Centralbanken for Norge er ogsaa iaar øket med de i driftsaaret beregnede renter.

Som ny post paa Gevinst- og Tapskonto vil man iaar finde: Kuleksportavgift til Staten for 1925 og 1926 kr. 50 352.36, hvilken avgift først blev beregnet i driftsaaret.

Oslo, i styret for STORE NORSKE SPITSBERGEN KULKOMPANI, Aktieselskap den 10. november 1927.

Carl Lundh,
formand.

Morten Lind,
viceformand.

Johan Anker,

C. W. Eger,

Jacob Kjøde,

Kristen Nygaard,

Trygve Wettre.

Karl Bay.

Foranstaende aarsberetning med vedheftede utdrag av Gevinst- og Tapskonto og Generalbalance er godkjendt i repræsentantskapsmøte idag til fremlæggelse paa generalforsamlingen med indstilling om at der bevilges styret decharge for regnskapene og forretningsførselen.

Den ordinære generalforsamling besluttedes avholdt mandag den 5. december d. a. kl. 1 em. i Oslo Handelsstands Forenings lokaler.

Oslo den 19. november 1927.

Kr. Lehmkuhl,
Repræsentantskaps ordfører.

GEVINST- OG TAPS-KONTO

	Saldo fra forrige aar	kr. 30 068.86
Produktionskonto	kr. 2 504 340.41	
Omkostningskonto	» 273 291.25	
Brandassurance	» 24 088.50	
Transport av arbeidere og funkt. samt arb. feriegodtgjørelse .	» 103 962.80	
Sykehusets drift	» 44 654.99	
Skade- og sykeforsikring.....	» 71 592.25	
Rentekonto	» 375 109.17	
Skatter	» 48 080.05	
Renter av ældre tidligere op- gjorte skatter	» 52 576.41	
Kuleksportavgift til staten 1925 og 1926	» 50 352.36	
Butikkens drift	» 1 003.67	
Grønfororden, særskilte utgifter »	9 254.64	
Driftsoverskud iaar	kr. 3 558 306.28	kr. 3 558 306.28
Kul-konto	» 82 225.21	kr. 3 640 531.49
Avskrivninger:		
Grubens opfaring	kr. 88 284.51	
D/S «Forsete»	» 10 060.78	
Utestaaende fordringer	» 1 175.45	
Overføres	» 99 520.74	kr. 3 670 600.35
	» 12 773.33	kr. 3 670 600.35

30. juni 1927
Oslo 10. novbr. 1927.

Carl Lundh, formand.	Morten Lind, viceformand.	Johan Anker,
C. W. Eger,	Jacob Kjøde,	Kristen Nygaard,
Trygve Wettre,	O. A. Bergquist.	

GENERAL=BALANCE

Land og gruberettigheter.....	kr. 4 484 447.80		Aktiekapital.....	kr. 9 600 000.00
Bygninger, anlegg og materiel.....	» 11 109 802.03		Spitsbergenpenge i sirkulation	
Eiendommer med bygninger i Harstad.....	» 329 223.50		Serie J.	kr. 365.60
Inventar.....	» 3.00		» K.	» 394.10
Træk og husdyr.....	» 6 551.00		» L.	» 103 200.00
Varelager i Longyearbyen og Norge.....	» 340 315.26		Kreditorer.....	» 105 959.70
Kullager.....	» 1 391 754.37		Reservefond.....	» 7 409 340.20
D/S «Forsete».....	» 70 196.55		Fond avsat til formaal vedrørende arbeiderne.....	» 400 032.11
Andel i andre selskaper.....	» 1.00		Dispositionsfond for almennyttige formaal paa	» 81 714.52
Debitorer.....	» 493 310.34		Spitsbergen.....	» 10 428.53
Kassabeholdning.....	» 46 620.84		Fond for fremtidige undersøkelser.....	» 3 305.89
D/S «Forsete»s drift i ny regning.....	» 28 521.09		Utbyttekonto:	
			Tidligere uhævet.....	kr. 7 192.50
			7 % indestaende 1919/20....	» 672 000.00
			Gevinst- og tapskonto.....	» 679 192.50
				» 12 773.33
	kr. 18 300 746.78			kr. 18 300 746.78

30. juni 1927

Oslo 10. novbr. 1927.

Carl Lundh,
formand.

Morten Lind,
viceformand.

Johan Anker,

C. W. Eger,

Jacob Kjøde,

Kristen Nygaard,

Trygve Wettre.

O. A. Bergquist.

Undertegnede revisor, der har gennemgaaet regnskabet 1/7 1926 til 30/6 1927, bekræfter herved, at foranstaaende Gevinst- og Tapskonto og Balance er i overensstemmelse med bøgerne. Jeg har intet ved regnskabet eller den fremlagte beretning fra styret at bemærke.

Oslo den 17. november 1927.

Karl Brende.